

BRUEL

peu d'Eramprunyà (1913).

el Bruguerol vt. te. Palafrugell (pron. el *bugəról* 1920 a Palafrugell: *el burgəról*, 1954, allí mateix, xx, 153).

Brugueroles te. Mieres (pron. *burg-* 1920, a Mieres).⁵ Un altre, prop de Ripollet, ja escrit *Brugaroles* a. 1052 (*Cart. St. Cugat II*, 263).

Fra Romeu *Sabruquera*, mall., i † a Bna. 1270, se li atribueix la Bíblia catalana i les *Llegendes* que vaig publicar en *LleuresC*.

Bruguet, format amb el sufix de collectiu fitonímic, tal com *Lloret* al costat de *Llorar*, aquest acompanya *Brugar*. *Burguet* te. Reus: id. 1359 (*CoDoACA XII*, 38). Un altre vt. te. Senterada (*GGC*, pron. *burgét*¹⁵ a la Pobleta (1920); tenia 20 habitants segons Reig Vdl. (*Monogr.*).

En forma pre-catalana: *Borda de Burguet* te. Tírvia (xxi, 167).

Burgueta cognom, Cpbr. de Rialb, 1645, f° 6bv^o.

Son Burguet, poss. vella, ja en el m. Despuig te. Llubi (xli, 115, 2.23, Masc. 19A10). *Alqueria de Burguet* te. València, cap a la Torre te. Patraix. Cognom a Simat (xx, 186.21).

¹ Ponsich, *Top.* 83, hi posa *Burgat*. Això ens podria²⁵ explicar una grafia venerable, potser un poc inexacta de l'antic diploma de 872: delimitant St. Aniol d'Aguja («Agogia»): des del Tec «in cacumine montis *Perrabugati* et collis Principii» (*MarcaH.*, col. 792): seria doncs entre Bassegoda i l'alta Muga³⁰ (5 k. línia recta de Prats de Molló): de *Petra Brugati*, probablement: amb dissimilació de la -r.

Brucfet, V. *La Freita* *Bruculús*, V. *Broc*

El BRUEL

Estanyol te. Ullà, per la veu del «bruel» o mugit que deixen sentir les aigües estancades (*DECat*, s. v.)⁴⁰ (xxii, 166.4).

BRUENCA

Nom de persona (fem. ?), bis, a. 937 (SerraV, *Pi-nós Mtpl.* III, 78-79). Bé deu ser NP germànic, com la majoria en aquests temps i llocs: les formacions en -ING són molt copioses (213 + 28 fem., en Först): potser format amb *BURGI-* (fecund, 31 noms en Först.)⁵⁰ i més d'un cop hi he vist transposició: doncs, de **Bru(y)enca*; com que *BRUNING* és ben conegut, també es podria pensar a partir de **Brunenca*, amb dissimilació antiga en **Brudenca*.

BRUFAGANYA, Sant Magi de ~

Terme Sta. Perpètua de Gaià (*CGC*, 68), vell i famós santuari, vora un antic castell; alguns n'han dit⁶⁰

també St. Magi de Rocamora.

PRON. MOD.: S. M. de *brufəgəna*, 1927 (allí mateix: *la brufəgəna*, 1955 a Viladepedius, *la bufəgəna* a Vallespinosa), altres, en llocs més apartats, ho deformaven més o menys en S. M. de *Bufaranya* (Vallespinosa); «a *Bufaganya*» o «*Fufaganya*» a St. Martí Sarroca i Pontons (1955, xiv, 76, 73, 63).

El santuari és de gran devoció i molt concorregut, amb aplecs i romiatges. Però tant o més amplament¹⁰ divulgat, és el coneixement de la font, i les virtuts curatives de les seves aigües: «*La Font de la Brufaganya*»: «la vetlla de Sant Magi, el municipi de Tarragona, hi envia una delegació a cercar-hi aigua; i, en tornar a Tarragona van a esperar-la en professó», «l'arribada de l'aigua de *la Brufaganya* és un dels actes més típics i populars d'aquelles festes» Bladé Desumvila (*Viatge a l'Esperança* 1973).

També el Baró de Maldà (*Calaix de Sastre*) bon eco de les creences, parla, a propòsit d'una epidèmia, que l'única «esperança de Bna. està en els beneficis d'aquesta aigua», descrivint els combois de mules, que passen l'aigua de *Sant Magi* per la ciutat. En el *Romillo*. de Milà, a la cançó 23 (v. 9) hi ha la història de Sant Magi, tant a la *A*, com a la versió impresa *A1*: en aquesta (principalment, al final) es parla de la *Cova Santa* on viu i està en oració Sant Magi; l'imprès hi afegeix: «de San Magin y de su cueva, situada en el áspero lugar de *Brufagaña*, en la Nueva España, llamada Citerior». També Bladé (*op. c.*) hi cita gran nombre de goigs, cançons populars etc.

DOC. ANT. 1079 test. de Rdus. Mironi --- marmessors Rd. Guill. de *Albepino* [el Guspí] etc. dona a Sta. Ma. de Celsona --- coses de molts llocs del Solsonès i del Barcelonès, *Aguda de Thorà* --- *Menresana*, *Castell Nou* et *Uluuga* «et *Bufa Grannes* --- et post obitum suum remaneat ad M. S., filia nostra, Aguda --- Torà --- Ivorra et C. Nou et Uluuga et *Bufagrannes* ---», llegit en l'orig. per mi mateix a l'Arx. de Solsona. 1168: «G. *Auripini* --- *Sto. Sat. de Pontilis* --- *kastrum de Piles* --- *Valle de Peres* --- *molinum in Gaià* in te. de *Pinana* --- *Montis Acuti* --- in *Rocheta* integre et *Bufagranges* --- *Barberà* et *Penafeta* et *Apiera* --- et *Piles* et *Rocheta* et *Bufagranyes* et III^a partem de *Rochemore*» (Miret, *TemplH.*,⁴⁵ 321).

1178: «infra terr. Terracona et in loco vo. *Roca mora* atque de *Bufagrages* --- castro de *Bufagrages* ---» (MiretS ib. 122). 1179: «--- in Castello novo et in *Bufagranel* [sic?] et in *Medianel* prope *Deslor* et in *Valle Fraosa* ---» (MiretS, p. 325). 1204: «--- *Brufagraines* --- domum de *Bufagraignes* --- homines de *Bufagraina* --- afr. or. in rocha de Sancti Magini --- inter *Chera* <I>to --- et --- ad *Rocha de Upana*, et vadit per serra usque ad collum de *Bubagranes*»⁵⁵ (MiretS, 355). 1206: «in terr. Terrachone in loco v. apud *Bufagranyes*, intus domo nostra de *Bufagrannas*» (MiretS 356). 1231: «Castell de *Bufagranyes* --- prope rupe *Sancti Magini*» (MiretS 357). 1232: «castro de *Bufagranyes*» (MiretS, 356). 1529: «les montanyes de *Bufagranyes* --- St. Magi ---» (*DAG VII*, 150b).